

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exempla, Divinæ Iræ, Per Opera Poenitentiae, Nobis Leniendæ

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1648

Capvt II. Icilini & Alberici, duorum fratrum, exemplo ostenditur, quàm iustus sit Deus, quando etiam grauissimas mortalibus clades immittit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52193](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52193)

C A P V T II.

ICILINI ET ALBERICI,
DVORVM FRATRVM, EXEM-
PLO OSTENDITVR, QVAM IVSTVS
SIT DEVS, QVANDO ETIAM GRAVISSI-
MAS MORTALIBVS CLADES IM-
MITTIT.

ALA belli, ad quæ auertenda, tam
seueri exempli poenitentiam nos
Itali docuerunt, vniuersim, aut
in genere dumtaxat commemorauimus.
Nunc ex eodem authore Carolo Sigonio
vnius familiæ cladem particularem audie-
mus, ex qua non solùm, velut ex vngue leo-
nem, licebit totius belli calamitatem æsti-
mare; verùm etiam manifestè perspicie-
tur, tam necessariam nos habere causam
ad poenitentiam confugiendi, quàm justam
Deus habet, nos impoenitentes eiuscemo-
di bellicis miserijs affligendi. Erunt enim
multi, qui ardentem illam Italorum pieta-
tem, ad diuinam iram restinguendam, fla-
gellaque auertenda vehementer laudent,
sed non imitentur, eò quòd se existiment,
esse innocentes, & cum iudæis dicant: Pa-

U
CVLPA
CVLPAM
NON AG-
NOSCENTI-
TIVM.
Carol. Si-
gon. An.
1259. &
1260. lib.
19. de reg-
no Italiae

Jerem. 34 tres comederunt uenam acerbam, & dentes filiorum obstupuerunt; aut cum Poëta: *Quidquid committunt reges, plectuntur Achini.*
 29 Horat. Plurimi enim sunt, qui nihil belli pœnæ dignum putant à se commissum, & omnia in reges, principesque reijciunt. Quare non magnopere curant de pœnitentia agenda, cum in se nihil reperiant pœnitendum. Quod sanè etiam dicere potuisset illa multitudo flagellantium se se Italorum, (in qua utique multi innocentes, immo & pueri, & puellæ fuerunt, quæ nescierunt adhuc, quid sit peccare) sed non dixit; non dixerunt Niniuitæ, non tres pueri in Babylo-nica fornace; quia optimi quique, præ animi demissione, non se se solent excusare, more superborum, qui ubique se iudicant esse innocentes, etiam cum maximè peccauerunt. *At iustus, prior est accusator sui.* Sed ad historiam veniamus.
 Prou. 18. 27.

II. Narrat igitur Carolus Sigonius, in illa turbidissima Italiæ tempestate, præcipuæ familiæ fuisse duos fratres *Icilinum* & *Albericum à Romano*, (cuius gentis potentissimæ ea erat vis, ut facile imperium consecuta Lombardia fuisset, nisi ei summa diligentia fuisset occursum) post diuturnam felicitatem,

tem, post multos aduersariorum fatigatos, in hanc fortunam incidisse. Icilius, cum ei Golielmus Surefinus Mediolani dominatum promississet, delectu ex suis & Germanis habito, Brixia mouit. Sed à Martino Turriano circumuentus, cernens se in maximas, quas non putarat, angustias esse compulsus, cum à fronte atq; à tergo ab hostibus urgeretur, & summa com meatuum inopia pressus inter oppida ac flumina hostilia clauderetur, summi proelii copiam saepe fecit; quod ubi detrectari de industria vidit, ne ibi fame conficeretur, pontem perumpere transeundi gratia statuit: atq; eò progressus eius defensores inuasit, eosq; vi facta iam propellere incipiebat; cum sagittam ex propugnaculo pontis per balistam emissam in articulum pedis accepit, quod vulnus licet dolorem ingentem inureret, ipse tamen euulso spiculo astute dissimulauit. Ubi verò se per pontem euadere non posse sensit, Casiano, loco sibi, ut à vate quondam acceperat, fatali relicto, Vicomercatum repetijt, atq; ibi animum ut pridie, vado tranauit. Ceterum Bergomum versus properantem coniurati tandem adepti circumuenerunt, ac proelio decertare coactum. III. Kal. Octobr. viuum in potestatem redegerunt. Hunc verò ubi captum pri-

MACHS

III
 ALBERTI
 CALABR
 T. S. S. S.
 BERGOMI

uatus homo conspexit, adeò iram ex accepta iniuria contractam non tenuit, ut ipsum in caput grauissimè vulneràrit. Inermi inde in tabernaculum Bosonis adducto, vulgò milites ad eum, visendum, perinde atque ad egregium aliquod in terris spectaculum conuolarunt. Non defuere quoque, qui oculos fortuna illius miserabili saturare, ac probra & contumelias ingerendo libidini suae indulgere voluerunt. Quin etiam multi stimulantibus odijs ipsum suis manibus discerpissent, nisi Marchionum eos auctoritas ab eiusmodi temeritate retinisset. Voces tamen multorum mortem crudeli tyranno identidem intentantium sunt audita. Ille interim demisso vultu, tristis, elinguis, sine cibo, & sine curatione, totum diem transegit. Inde superueniente nocte à principibus, ut occideretur, Soncinum sub custodia missus est. Ibi curatus, & à Bosone pro officio bonum habere animum iussus, undecim dies mansit, quibus transactis, demum dolore magis animi quàm vulnerum grauitate confectus, sine poenitentia annos LXV. natus decessit.

III. Albericus autem, Icilino deletò, parum se tutò esse Taruisij ratus, in castrum S. Zenonis nuper in sinibus Taruisinis ad eiusmodi tempora conditum se recepit, atq; eò thesaurum ac familiam

miliam transtulit, arcem verò in colle sitam, INTERIO
 fossis, muris, turribus atque omni genere ma- IV
 chinarum, aduersus quoscumq; hostium impetus
 communiuit, eamq; omni genere cibariorum in
 multos annos instruxit, Germanos atq; Italos
 ibi maximè probatos centum secum habens, at-
 que alios viginti consiliorum participes. Anno
 1260. non tantùm ipse, sed tota familia
 à Romano, tragico planè exitu, extincta est.
 Quippe Alberico saepe cum suis è castro S. Ze-
 nonis excurrente, atq; ipsum Bassianensium &
 Tarvisinorum agrum infestum assiduis pradis
 pecudum hominumq; agendis habente, mense
 Martio populi Marchia Azane Marchione
 adhibito conuocati consilium inierunt, qua po-
 tissimùm ratione Albericum cum tota sobole
 possent extinguere, ac tandem Marchiam non
 solùm tyrannide, sed etiam metu tyrannidis in-
 perpetuum liberare. Multis dictis sententijs, de-
 mum communibus populorum opibus bellum illi
 internecinum inferendum constituere. Quare
 armis, machinis, com meatibus ceterisq; rebus
 ad diuturnam obsidionem atque oppugnatio-
 nem necessarijs expeditis, Patavini, Vicetini,
 Tarvisini, ceteriq; finitimi populi cruce instru-
 ti Kal. May ad castrum S. Zenonis cum car-
 rocys accesserunt, ac castris positis ipsum ita

cinxerunt, ut nemo aut inde erumpere, aut eò
 irrumpere, se inuitis, atq; inscientibus, posset;
 eo animo, ut non prius inde abscederent, quam
 castrum cum Alberico in potestatem adduxis-
 sent. Ita muris saepe trabuchis, manganis,
 gattis, lithobolisq; percutiendis, facibus telisq;
 in hostes iaciendis, praelijs cruentis edendis, res
 usque in mensem Augustum extracta est, quo
 tempore Azo integrum adduxit Ferrariensium
 supplementum. Quod ut Mesa Germanus mu-
 rorum custos animaduertit, milites praesidiarios
 aduocatos in hanc sententiam appellauit: Ne-
 minem vestrum esse arbitror, commilitones,
 quin quanto in periculo sumus, & quam impari
 conditione pugnemus, intelligat. Nobis dimidia
 pars nostrorum sociorum interijt, & quotidie
 aliquis interit; quiq; superstites sunt, assidua
 praeliorum contentione debilitati sunt: hostibus
 contra vires ac copia nouis in dies auxilijs ac
 supplementis augentur: nos victu rebusq; neces-
 sarijs indigemus: illis omnia, quae cupiunt, ab-
 undè undiq; suppetunt. Quin igitur, dum licet,
 atq; integra res est, nobis consulimus, & postea
 quam oppidum tueri non possumus, saltem nos
 & fortunas nostras seruamus? Quam oratio-
 nem cum uniuersi maximo assensu probassent,
 XII. Kal. Sept. murorū cinctū hostibus tradide-
 runt

vunt, cum eo, ut ipsi incolumes cum equis, armis, ac stipendijs suis abirent. Albericus autem, ut hostes intra mœnia vidit, se proditum ac perditum esse vociferans, ex Palatio in turrim editiorem cum coniuge & liberis suis refugit; atque ibi per triduum tristitia ac mœrore confectus mansit. Postquam autem hostes arce occupata suffodienda turri cuniculos agere sensit, tum coniugem ac liberos lachrymantes, sic lachrymans appellavit: Quo rerum articulo fortuna nostra sita sint, cernitis, quippe eò redacti sumus, ut propediem in manus nostrorum hostium veniamus: quos pro certo habendum est, in nos durissimè consulturos, à quibus semultis modis violatos fuisse existimant. Ego verò omne supplicium a quo animo patiar, si eos vobis innocentibus pepercisse cognovero. Quòd si vobis vitam concesserint, mementote post necis meae vindices profiteri, neque enim amicorum atq; affinium in Italia prompta vobis deerunt praesidia, & quotidie cogitate quemadmodum anitam virtutis ac fortitudinis gloriam conserveris. Atq; hu diētis lecto incubuit, ac flens fortunam detestari suam incepit, inde collecto animo familiares suos acciuit, atque ut ipsi sibi in extremo discrimine suo consulerent, auctor fuit; monens ut seipsum ac familiam suam hostibus dederent, ac se, uxorem

34 Cap. II. Icilius, & Alberici exemplo.

uxorem & liberos Azoni præcipuè commenda-
rent, ut memor affinitatis, suam & filiorum
suorum clientelam susciperet, & se captiuum
tenere satis haberet. Quibus acceptis Ludovicus
Bononiensis, qui erat familiarium princeps,
Badoario prætorè Tarvisij accersito, se illi tradi-
re Albericum & familiam eius seruata incolu-
mitate velle ostendit, quod cum ille, se accipere
non posse, dixisset, ne ipse se & sodales suos conser-
uandi tempus amitteret; Albericum cum fa-
milia prætoribus ac populis Marchie accipienti-
bus tradidit; atque ipse cum socijs, prout pactum
fuerat, exijt. Ceterum ut populi, se Alberici &
liberorum eius compotes factos senserunt, vix
magnitudinem lætitiæ ac voluptatis capere ani-
mo potuerunt, ac concilio conuocato, & relatio-
ne de illis facta, omnes vno consensu extremo in
eos vindicandum esse supplicio, neque ulli par-
cendum esse cruciatui censuerunt. Ita primùm
filios eius sex mares productos, tibijs brachijsq;
ipforum, in conspectu parentum crudelissimè am-
putatis, mulctarunt; ac postquam membra sin-
gula à corpore puerorum auulserunt, ea ori ocu-
lisq; eorum adhuc palpitantia admouerunt.
Vxor autem & filia duæ nubiles, quæ non solum
innocentiâ, sed etiam ætate ac formâ, quæ facili
omnium in se oculos conuertebant, misericordiâ
alicoro

elicere jure debebant, ad ſtipites alligata viuen-
tes, ac fruſtra fidem Dei hominumq; ſtebiliter
implorantes, ſubieſto igne cremata ſunt. Alberi-
tus ultimus, cui tam dirum ſpectaculum morte
iſſa acerbius atque atrocius fuerat, poſtquam
peccata ſua ritè conſeſſus eſt, ipſo, ne loqui poſſet,
ore occluſo, pedibus ad equi caudam alligatis per
tota caſtra ſic tractus eſt, ut unusquisq; forcipi-
bus bolum ex carnibus eius excerpſerit. Qua-
re probris ac tormentis ad ſatietatem inimico-
rum affectus, cùm jam hominis ſpeciem atque
habitum exuiſſet, expirauit. Vi autem cadaue-
ra filiorum per caſtra populi cuiuſq; diuiſa; ſic
patris reliquia lupis ceterisq; feris deuoranda
obieſta ſunt, ac dirum in primis humana condi-
tionis exemplum, omnibus diuinam juſtitiam
intuentibus præbuerunt. Hac X. Kal. Septem-
bris geſta ſunt Anno 1200. Poſtridie tumultu po-
pulari concito, caſtrum S. Zenonis euerſum,
atq; inde Romanum quoque ſolo equatum. Hic
fuit exitus potentiffime à Romano familia.

Audiuiſtis tragœdiam? Hoc vnum vni-
us familiae malum fuit. Similia complura
bellum illud Italiae peperit, cuius infelices
fructus, ſuprà tantùm in genere recensui;
nunc vel hoc exemplum particulare libuit
addere, ut ex vogue leonem cognoſceretis.

An placet bellum? an bellum bellum est? An non ad tam atrociam mala auertenda grandem causam habuerunt Itali, ut per tot oppida & ciuitates, ac prouincias, circumirent, Dei misericordiam; B. Deiparae patrocinium, magnis vocibus implorarent? seque ipsos tam acerbis verberationibus castigarent, atque peccata sua confitenda diluendaque tot lachrymis censerent? Habuerunt utique sicut & nos, quibus eadem possumt contingere, & grauiora, quidquid enim vni euenit, potest euenire & alteri. Sed ne quis Deum iniustum, aut crudelem esse arbitretur, qui talia permittat, nemo putet talia permitti sine iustissima causa. *Nonne duo passeressesse vaneunt: & vnus ex illis non cadet super terram sine patre vestro? Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt.* Multis passeribus meliores sunt homines, quanto ergo minus illis tam crudelia inferentur, inscio, aut non permittente, vel immittente Deo? Audite igitur, quo modo se gesserit Albericus, aut qualis fuerit Icilinus, & postea iudicate, cur illis tam atrociam mala sint immissa.

Matth.
30. 29.

V.
ALBERICI
CRUDELI-
TAS.

Albericus Taruisinos diuturna tyrannide afflixerat, fulius authoritate & potentia fratris

fratris Icilini. Icilino igitur deleto, cum se Taruisij parum tutum fore videret, in castrum illud S. Zenonis secessit. Antè verò quàm Taruisio cederet, facinus omnium atrocissimum, atque immanitate planè barbarum perpetravit, quod Salimbenus illius ætatis æqualis memoria consecrauit. Quippe sanissimo odio aduersus Taruisinos accensus, viginti quinque ex urbis primoribus, quamuis nulla ab eis iniuria prouocatus, arripuit, & suspendio foedissimo destinavit: ac mox XXX. nobiles mulieres illorum: aut matres, aut filias, aut sorores, aut uxores in forum produxit, atque in eorum conspectu vix se filij sui nothi rogatu ab earum amputandis naribus temperavit, pallas tamen usq; ad vbera ita præsecuit, vt etiam, qua velanda erant, turpissimè denudarit, ac subinde suspensis viris, eas sub patibulo transire, atq; oribus suis tibias expirantium tangere compulit. demum auxilij ac consilij inopes trans amnem Silim traduxit, atq; ibi vasta in solitudine dereliquit. Illa autem omni humano subsidio destituta, ac vix mentis compotes factæ, postquam satis se ac fortunam suam muliebriter eluxerunt, pudendis parte vestium circa mammæ contenta utcumque contactis, iter ad æstuarium XV. millibus passuum distans intenderunt. Quò ubi summis

Carol Sigon, lib. 19. de regn. Ital. lix.

laboribus, per aspera & inculta loca iam die ad occasum inclinante, nudis afflicta pedibus peruenerunt, piscatorem, quem fortè prateruentem prospexerant, ad se lachrymarum plena vocarunt, atque ab illo auxilium ingeminatis fletibus poposcerunt. ille autem species esse demonum, aut marina monstra aliquot arbitratus, primùm expauit; deinde propius animo collecto accessit: ac dira illarum calamitate perspecta, misericordia tactus, eis se, quoad posset, affuturum ostendit; ac singulas exigua, quam habebat, cymba in breuem insulam, ubi sibi vile tugurium comparauerat, transtulit, atque ibi pro copia nocte comiter habuit. postridie verò prima luce maiore lembo impositas, Venetias omnes deuenit, atque eis in D. Marci basilica constitutus, statim Octavianum Cardinalem Pontificium, Lombardia legatum, qui tum Venetijs erat, de nouo hoc atq; inter pauca fortuna exempla memorando casu edocuit. Quo ille audito percussus extemplo ad eas peruenit, ac cibo suppeditari iussa, confestim populum uniuersum ad concionem vocauit; ut rem turpem quidem auditu, sed multò deformiorem aspectu cognosceret. Ita completo repente foro ex editiore loco seriem huius historie oratione, quam potuit acerbissima demonstrauit, ac sub has uerba mulieres, ita

os venerant, nudatas ac dehonestatas produxit.
 Quibus rebus uniuersi pro ipsarum indignitate
 ac forditate permoti, ingenti sublato clamore di-
 cere cœperunt: Moriatur detestandus tyran-
 nus, ac uiuus cum vxore & liberis concre-
 metur, & tota eius progenies extirpetur.
 Quibus ille uocibus excitatus subiecit: Preclarè
 admodum dicitis, uestra enim oratio præcipuè
 cum diuina Scriptura consentit, qua inquit,
 Non sit bonum impio, nec prolongentur **Eccles. 8.**
 dies eius, sed sicut umbra transeant, quia **13.**
 non timet faciem Dei. Ego uerò, quoniam
 tantum consensum, atque ardorem animorum
 uestrorum non nisi Dei uoluntate excitatum
 existimo, auctoritate omnipotentis Dei & B. B.
 Apostolorum Petri & Pauli, & Legationis Apo-
 stolica, qua fungor, crucem aduersus Alberi-
 cum indico, ac plenam omnibus peccatorum re-
 missionem indulgeo, qui uel ipsi contenderint, uel
 alios pro se miserint, uel quodcumque adiuuen-
 tum, ad hanc pestem è terra exterminandam
 attulerint. Inde matronis senatus commenda-
 tis, urbe discessit. Ea res mirè uniuersam Mar-
 schiam ad ultimas pœnas de Alberico etiam ex-
 petendas accendit.

Quid mirum si illos accendit, ad quos **VI.**
 pertinebat, cum & uos ista audientes accen- **ALBERICO**

MULTOS
SIMILES
ESSE.

Matth. 7.
3.

dat in indignationem? Et non putemus, Deum hominibus esse justio rem? Non censeamus, summum Iudicem, ex officio, tales plectere pœna talionis, ac paria paribus re-
ferre debere? qui palàm antedixit: *In quo iudicio iudicaueritis, iudicabimini: & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.* Si enim homines tam malè tractant Deum in creaturis suis, ipsum scilicet Creatorem qui in opere suo contumelia afficitur; quid ni Creator vicissim in illos vindicaret? Nemo mortalium, vel spoliatus, vel domo expulsus, vel filijs, parentibus, vxore, aut marito priuatus, vel qualicumque damno affectus, etiam sauciatus, etiam semianimis relictus, dicat Deum iniustum; ille omnia videt, ille æquissimas habet nos castigandi causas, quas si præ duritia cordis, aut mentis cæcitate non videamus, tamen diuinus oculus habet cognitissimas. Et vel idcirco nos plectit, vt oculos aperiamus, & videamus, nos meruisse, atq; vbi deprehendimus, peccata nostra defleamus, atq; ad frugem redeamus. Qua de causa optimi quique vbi aliquid illis aduersi accidit, illico in se ipsos descendunt, & conscientiam suam interrogant, an non fortasse Deum ad iram prouoc-

prouoc-

prouocarint? Et profectò sæpe etiam venialia peccata variarum afflictionum permissione puniuntur. Qui enim non curat, vt omnes Conditoris ac Redemptoris sui offensiones, quantum potest, caueat; dignus est vicissim, vt ille non tantis eum beneficijs foueat, nec omnia mala ab eo propellat; juxta illud: *Cum sancto sanctus eris, & cum viro innocente innocens eris.* Quamquam multi, qui se existimant esse innocentissimos, nocentissimi sunt, & sceleratissimi; cùm jam cæcum hoc sæculum eò deuenit, vt virtutes pro vitijs, & vitia ipsa habeat loco virtutum. Quàm multi enim reprehendunt eos, qui, cùm dispensatum sit de esu carnium in quadragesima, tamen à carnibus abstinent? qui, cùm jam saturi, bibere & propinanti respondere recusant? qui inhonesta loquentes, aut detrahentes de fama alterius corrigunt? qui sæpius confitentur sua peccata? aut ad diuinam mensam accedunt? illos autem qui blasphemare, qui alios ad duellum, aut ad alia scelera prouocare audent, laudibus extollunt? Vno verbo, an non ignominiosum, & milite, aut homine generoso indignum passim censetur, si quis ad duellum inuitatus non comparet? scili-

Psalm 173

cet plus refert non bellicosum videri, quàm
 morti, excommunicationi, æternæ damna-
 tioni se exponere. Hæc, & innumera talia
 videt Deus, & non puniat? Nihil enim ad-
 huc dicam de occulto odio, de tacita vindi-
 cta, quæ zelus putatur. Nihil de mille super-
 stitionibus. Nonnè Cinigeros, homines
 maleficos, & dæmoniacos patri mendacij
 seruentes, *veridicos*, aut *veratores*, solent
 appellare? Ad eos, si quando sciuntur in-
 vicinia esse, luce palàm excurritur; & con-
 silia per eos à diabolo petuntur. Si eos pu-
 tas mentiri, si nihil scire, cur consulis? si
 autem vera dicere, cur non credis, quando
 tibi dicunt tua scelera? & te coram omni-
 bus astantibus infamant? Mendacia pecu-
 nijs emis, & vbi veritatem gratis audire
 posses, eò non accedis. Posses enim audi-
 re apud Confessarium, apud Concionato-
 rem: apud alios homines pios. Nihil di-
 cam de mille titulis lucrandi, qui cùm sint
 iniquissimi, colore tamen aliquo excusan-
 tur: nihil de iniquissima oppressione pau-
 perum, persecutione innocentum; qua de
 causa Christus dixit: *venit hora, ut omnis
 qui interficit vos, arbitretur obsequium se præ-
 stare Deo.* Hi omnes, & alij quàm plurimi,
 cùm

Ioan. 16.
 2.

eum sint nocentissimi, tamen se putant esse innocentes.

Sed quamuis tu sanctus sis, vide ne alienorum scelerum te participem efficias. Vel enim consentis, vel consulis, vel iuuas, vel approbas, in quo alter delinquit, & iam iustam Deo Iudici causam offers tui plectendi. Quod & Alberico contigit, Icilino fratri suo sceleratissimo adherenti; in quo, si cetera illi crimina defuissent, solo mille mortes meruisset. Audite, obsecro, qualis fuerit Icilinus. Is primò *ultra se Verona do-* *minum appellauit, atq; ibi & Patauij primori-* *bus ciuitatis per varias causas interimendis in-* *tentus, eas ciuitates in tantam salutis propria-* *desperationem adduxit, ut plerique, ne illius cri-* *minatione iniquo iudicio publice interirent, ul-* *tro sibi mortem consciscerent. Postea Icilinus Ve-* *ronam reuersus, eò impotentius questiones pro-* *ditionis exercuit, atq; omnes qui Verona, & Pa-* *taiij aliquid aduersus se vel dixisse, vel fecisse di-* *cebantur, publica ac foeda morte affecit, quot* *innumerabiles fuisse accepimus. Tertiò, qui* *& Patauij inauditæ crudelitatis suæ habenas* *ita laxauit, ut nullum diem præterire pater-* *retur, quo non in aliquem vel infontem no-* *uo aliquo necis genere tormentiue debac-* *charetur,*

VII.
ICILINI
IMMANE
TATES.

Carol Sigon, lib. 18. de re-
gno Ita-
liae, & lib. 19.

44 Cap. II. Icilini, & Alberici exemplo.

charetur. Quartò, Icilino bello Mantuano parum prosperè factò, Veronam se referenti priuatus homo se obtulit, atque, audientibus omnibus, Patauium amissum renuntiauit. Quo ille nuntio exanimatus, ut se collegit; ipsum nuntium mendacij arguens suspendi arbori iussit; deinde alter successit, qui secretò illud idem significauit: tum Praefecti quidam eius uenerunt, qui idem, culpam omnem in Ansedisium referentes, asseruerunt. Ille verò occulto dolore dissimulato, Veronam adijt, ac toto accito in urbem exercitu, portas claudi, ac summa cura custodiri mandauit. Mox conceptam iram omnem in Patauinos euomere cupiens, omnes Patauinos inermes in locum unum coëgit (hi erant XI. hominum millia, quos apud se aut obsidum, aut militum, aut ministrorum nomine habebat) atq; omnes satellitibus suis, varijs necis afficiendos generibus, tradidit. Ita intra octo dies cuncti aut suspendio, aut igne, aut obtruncatione, aut fame deleti. Quintò, Veronæ quoque triginta octo Patauinos, qui superstites erant, morte affici in foro praecepit, quorum nemo erat, qui non ei aliquam aliquando operam fortem fidelemq; nauasset. Sextò, hæreticus fuit, qui non solùm libertati populi, sed ipsi Ecclesiae insidiabatur. Ob quæ scelera, cum

captus

captus ærumnam suam lugeret, Deum suorum scelerum vindicem adesse confessus, sine pœnitentia homo omnium sceleratissimus, ac Deo hominibusq; inuisus, annos LXV natu decessit. Atque hoc pacto in illo & fratre eius Alberico, filijsque eius miserrimè deartuatis extincta est tota familia à Romano.

His intellectis, quid jam iudicatis, Auditores? an his fratribus iniuria facta est? An non hi tyranni hæc, & maiora meruerunt supplicia? An non ipsi quodammodo Deum docuerunt puniendi seueritatem? Si enim homines tam grauitè sæuiunt in se inuicem; & quidem in innocentes, an non & supremus ille iudex in tam nocentes debet irasci? Quod ipse commonuit dicens: *In quo iudicio iudicaueritis, iudicabimini: & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.* Neque turbare quemquam debet, quòd filij sex Alberici, itemque vxor & filia duæ, quæ innocentes videbantur, vnà cum facinoroso patre, tam immiti exemplo permixtae sint cruciari & contrucidari. Nam in primis etiam victores in ea cæde atq; vindicta excedere, & grauitè peccare potuerunt; neq; tenetur Deus peccata hominum, contra communem cursum naturæ, impedire

VIII
 QVAM IV-
 STE A DEO
 HIS SVA
 CALAMI-
 TAS FVE-
 RIT PER-
 MISSA?

Matth. 7.

2.

21

dire, ne iisdem adimat agendi, hoc est, pœnas aut præmia promerendi libertatem. Sufficit si unicuique dat gratiam sufficientem, qua, si velit, possit pœnas æternas vitare, atque præmia promereri. Deinde quis scit, an fuerint innocentes? quàm enim difficile est vxorem marito, & filios parenti non consentire, aut facta illius non approbare, potentiam non optare, & quocumque tandem modo promouere? Et esto aliqui (ut sæpe fit) fuerint innocentes ac talibus malis per se non digni, tamen sine iniuria à Numine illata, propter coniunctionem vitæ & habitationis, communi malo inuolue-

Leonard. *bantur. Sicut enim in corpore naturali mem-*
Less. lib. *brum quodlibet est particeps commodorum &*
13 de per- *incommodorum ipsius corporis; ita in corpore po-*
fectionib. *litico quodlibet membrum, etiamsi causam cum*
diu c. 11. *alijs non dedederit, communis prosperitatis &*
calamitatis est confors. Neq; aliter iuxta ordi-
nariam rerum legem fieri potest ob commoratio-
nem iustorum cum iniquis, quibus sunt permix-
ti, & in quorum medio degunt. Itaq; respectu
talium, illa afflictio non tam est pœna, qua eorum
peccata vindicantur, quam exercitatio virtutis
& patientie ad maiorem gloriam.

IX

Nemo tamen facile in animum inducat, se
talem

talem afflictionem non esse commeritum: hoc enim est quod Dominus grauiter in S. Iob reprehendit, qui tantam se calamitatem non commeruisse contendebat. Nemo enim animi statum, utrum amore an odio dignus sit, plene nouit: nemo peccatorum pondera, & mensuras, quantumque pœnarum respondeat singulis, cognoscit. Delicta, inquit Propheta, quis intelligit? ab occultis meis munda me. Quamuis enim Deus hanc calamitatem non immittat tibi ad peccatorum vindictam, sed ad patientie probationem; non tamen hinc efficitur, te illam non esse promeritum, aut Deum non potuisse illam iuste pro peccatis irrogare, nam etiam quadam venialia ad hoc sufficiunt. Si enim post hanc vitam nonnulla venialia grauissimis, & diuturnis purgatorij ignis supplicijs iuste puniuntur, cur non in hac vita quibusuis calamitatibus, quae pœnis purgatorij longè sunt minores, vindicari possint? Hæc dici possunt ijs, qui se innocentes putant atque immerentes pati. Quamquam ea nunc viuimus tempora, in quibus tanta in malorum labem, tantaque quotidie videmus flagitia cumulari: quae si velis accuratè considerare, per singula, si quidem accuratè id fieri queat, nunquam poteris a lachrymis temperare. Sic enim omnia confusa, sic sunt cuncta resoluta.

NULLE
 DEBET SE
 INNOCEN-
 TEM PV-
 TARE

Psal. 18.

S. Chry-
 lib. 1. de
 contrite
 cordis
 cap. 19

resoluta.

48 Cap. II. Icilini, & Alberici exemplo,
resoluta, ut ne vestigium quidē virtutis usquam
videas: nequitia verò & luxuria repleta esse
cuncta perspicias: & quod est infelicius, perur-
gentium nos malorum iam nec ipsi sensum capi-
mus, nec alijs præbemus, nec alios monemus:
sed sumus velut corpus extrinsecus quidem flo-
rens ac vegetum, intrinsecus verò tabe pessimi
languoris absumptum. Et contigit nobis, quod
illis solet, qui vel phrenesin patiuntur, vel mente
capti sunt, à quibus cū multa turpia & perri-
dicula vel dicantur, vel etiam gerantur, nec
pudoris tamē aliquid, nec pœnitudinis capiunt:
quin immo & magnifici sibi, ac sapientiores sanis
videntur, ac sapientibus. Ita ergo & nos, cū
omnia, que sanitati contraria sunt geramus, ne
hoc ipsum quidem, quod deest nobis sanitas, no-
uimus. At enim si fortē in corpore parum ali-
quid morbi pulsauerit, statim & medicos adhi-
bemus, & pecunias profundimus, & omni obser-
uantia quod competit, gerimus: nec prius abstiti-
mus, quā, qua molesta sunt, mitigentur. Antea
verò cū quotidie vulneretur, cū per sin-
gula lanietur corporis affectionibus, ac vitis,
uratur, precipitetur, & modis omnibus pereat,
ne parua quidem pro ea nos cura sollicitat. Sed
horum omnium causa illa est, quod omnes pari-
ter hic morbus obtinuit: & tamquam si accideret
multis

multis ſub vno morbo languentibus, preſto eſſe neminem ſanum, certum eſt, quòd omnes pariter corrumpat, & abſumat incuria, dum nemo eſt, qui vel opportuna prabeat, vel importuna prohibeat: ita & nobis, dum nemo ſanus eſt, ſed omnes languemus, alij maiore, alij minore ex parte, nemo eſt, qui curet: omnes enim indigent cura. Icilinum hæreſis, ambitio, odium, immanitas ad exitium adduxit. O quàm latè nunc iſta omnia dominantur! quanta odia, vindictæ, imprecationes, infidiæ, proditiones gliſcunt! quæ luxuriæ infania, quanta intemperantia viget? quanta rerum ſacrarum incuria? quanta vel obliuio, vel ignorantia eorum, quæ ad ſalutem animæ pertinent? quantus contemptus Eccleſiaſticorū, & ſpiritualium medicorum? quanta nauſea admonitionum? vt non tantùm hæreſin, ſed atheiſmum homines paſſim profiteri videantur.

Et Deus non irascat? Deus non exurgat? Immo omnes Angeli in cælo, qui alioqui humanum genus tueri amant; omnes Sancti, qui alioqui ſolent eſſe miſerorum patroni; tanta conſpecta mortalium ſuperbia atq; impietate, diuino zelo accenſi, clamant: *Exurgat Deus, & diſſipentur inimici* Plal. 67.

X.
DE MEN-
SVRA PEC-
CATIS
CONSTI-
TVTA,

eius, & fugiant, qui oderunt eum, à facie eius. Sicut deficit fumus, deficiant. Et diligenter aduertant hîc, qui, peccato vno commisso, tam facilè cetera adiiciunt, & putant perinde esse 100. ac 1000. scelera confiteri, vna opera, & æquè paucis verbis omnia fieri. Non est ita. Sicut enim quidam parentes, etsi non statim filios suos, ob quæuis delicta, puniunt; sed in sublimi pariete, quò liberi oculos, non autem manus ad delendum mittere possunt, singula annotant ad metum illis incutiendū, donec ad certum, qui ipsis placet, numerum perueniant: ita Deus, qui *omnia in mensura, & numero, & pondere* disposuit, regnis, & prouincijs, & urbibus, & ipsis etiam hominibus certā mensuram, numerum, & pondus constituit, ad quæ si perueniant, adest etiam cum communi flagello, vt eos plectat, aut etiam omnino extirpet: quia meruerunt, & diuturna impunitate peccandi licentia in immensum augetur, atque ad alios etiam exemplum serperet, ac præcipuè etiam vt alij istorum pœna moniti resipiscant. Hinc non est mirum, si Albericus & Icilinus tam diu permissi sunt grassari, donec cum tota familia extinguerentur. Tota vita Icilini fuit LXV. anno.

Sap. 11. 26.

inſte clades immitti.

ſi

annorum, quàm breue tempus? Et Italo-
rum, vſq; dum Eremita eos interituros mo-
neret, ni pœnitentiam agerent, tempus fuit
vix decem annorum. Niniuitis autem Deus,
per Ionam, indicauit, tantùm adhuc 40.
dies eſſe conſtitutos. Quod ita etiam alijs
vrbibus & regnis, & communitatibus, eue-
nire, diuinæ litteræ haud obſcurè docent.

Generatione quarta reuertentur huc; ait Do- Gen. 15
16.
minus ad Abraham, *nec dum enim completa*

sunt iniquitates Amorrhæorum: vt excin-
dantur, & ſemen tuum eorum terram oc-
cupet. Quia id contigit, poſt quadringen-
tos annos, tunc enim & illorum, & cetera-
rum gentium Chanaan completa eſt menſu-
ra iniquitatis, vt Iſraelitis extirpandi trade-
rentur. Qua de cauſa & Chriſtus minitans
dixit: *Et vos implete menſuram patrum ve-*

ſtrorum, qui Prophetas ad eos miſſos occi- Matthæ
23. 32.

dendo magnum ſibi impietatis cumulum
ſtruxerunt; vos Dominum Prophetarum
occidite, vt menſuram eorum impleatis, &

veniat ſuper vos omnis ſanguis iuſtus, qui effu- Ib. v. 35.
ſus eſt ſuper terram, à ſanguine Abel iuſti vſque

ad ſanguinem Zacharia filij Barachia, quem
occidiſtis inter templum & altare. Ita ſcele-

rum menſurâ impletâ, quæ diuinæ iuſtitiæ

D 2

decrete

Gen. 6.

12.

decreto constituta erat primæuo mundo, diluuium immissum est. *Cumq; vidisset Deus terram esse corruptam (omnis quippe caro corruerat viam suam super terram) dixit ad Noë: Finis vniuersæ carnis venit coram me: repleta est terra iniquitate à facie eorum, & ego disperdam eos cum terra.* Ita impletâ mensurâ

Gen. 18.

20.

Sodomitarum, sulphur & ignis de cælo cecidit: *Clamor, ait, Sodomorum & Gomorrhæ multiplicatus est, & peccatum eorum aggravatum est nimis.* Vt enim Præfecto aliquo subditos Domini sui nimium premente, Dominus etfi non statim vnius clamorem audiat, clamore tamen nimium inualescente, & totius multitudinis vocibus vel nolens excitatur ad vindictam: Ita Deus, tot peccatis in cælum clamantibus, adigitur ad verberandum. *Quin finis vniuersæ carnis, in excidio totius Mundi, tunc erit, cum terrâ hæresi, magia, idololatria, & atheismo refertâ, totius orbis mensura implebitur.* Denique vniuscuiusque peccatoris interitus & perditio tunc venit, cum mensura, quàm ei Deus constituit, implebitur.

XI.

QVO MO-
DO HAEC
MENSURA

Quid dormis igitur, ô peccator? quid peccatum peccato accumulās? fortasse hac nocte, fortasse hac blasphemia, hac ebrieta-
te, hoc

te, hoc adulterio, hac fornicatione, hoc furto, hac contumelia mensura tua implebitur, & in peccato morieris? fortasse hoc tuum peccatum erit vltimum, quo implebitur mensura totius communitatis; & illa propter hoc peccatum, aliorum peccatis adiectum, peribit; quod non fieret, si poenitentiam cum Italis, cum Niniuitis, cum alijs egisses, mensuramq; peccatorum tuorum, potiùs euacuasses, quàm impleuisses. Hoc si omnes agamus, frænabit Deus hæreticos, & hostes nostros ad nihilum rediget. Nam habent hi quoque suam mensuram & terminum, cum satis diu fideles afflixerint, & peccata peccatis sine fine, sine metu Numinis, cummulauerint: tunc & ipsis flagellum imminet, quo vel omnes, vel bona pars eorum dispereat. Sic cum Assyrii & Chaldaei populum Dei, & alias nationes sæpius afflixissent, tandem & ipsorum regna cum maxima mortalium strage euersa sunt. Idem Vandalis, Hunnis, Arianis, & alijs huiusmodi Ecclesie flagellis ac pestibus accidit. Idem nostris quoque hæreticis eueniet, qui modò ad castigandam superbiam, iactantiam, luxuriam, acediam, aliaq; Catholicorum peccata, ad tantam assurgere potentiam permisi sunt. Cum enim Deus eorum malitia & viribus satis

NON ANO
BIS, SED
AB AD-
VERSARIIS
SIT IM-
PLENDA?

Leonard
Lest. de
diuin.
perfect.
l. 13. c. 11.

34 *Cap. III. Damnata femina exemplo,*
usus fuerit ad fidelium castigationem, & men-
sura peccatorum fuerit impleta, etiam excin-
dentur, & in ignem aeternum, tamquam palmi-
tes praevisi, & omnino inutiles, proyicientur.

C A P V T III.

DAMNATAE FEMINAE
EXEMPLO OSTENDITVR,
SICVT HVIVS VITAE MALA IN
BONA, ITA VICISSIM VOLVPTATES
IN AETERNAS CRUCES CON-
VERTI.

I.
CVR MA-
GIS MERI-
TI MINVS
POENARVM
HABEANT
IN HAC
VITA?

UPEREST adhuc vna quaestio, de
duobus fratribus, praecedente ca-
pitate & exemplo, a nobis com-
memoratis. Cum enim Icilius haereticus, fra-
ter autem eius Catholicus fuerit; cum Ici-
linus fratre suo Alberico longe ambitiosior,
iniustior, truculentior extiterit; cum incō-
parabiliter plures, ac sauioribus modis ius-
serit contrucidari, cur, obsecro, Icilius tam
tolerabili, Albericus tam inaudito genere
mortis è medio sublatus est? Siquidem Ici-
linus, proelio victus, captus, in caput vul-
neratus, & pede saucius, dolore magis ani-
mi, quam vulnerum gravitate confectus de-
cessit.